TBMM
ANAVATAN PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.02.2006
Sayı: 09/353

7/12783

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın **Devlet Bakanı Sayın Ali BABACAN** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.02.2006

**Emin ŞİRİN**
**İstanbul MİLLETVEKİLİ**

23.02.2006 tarihli Milliyet Gazetesi'nde, Yaman Törüner köşe yazısında, "Merkez Bankası'nın yaklaşık 5 milyar dolarlık döviz aldı ama kur kıpırdamadı. Müdahale, şimdiye kadar yapılan müdahalelerin en yükseği idi.

Ben eski bir Merkez Bankası Başkanı olarak diyorum ki, bu müdahale bir soruşturma gerektirir.

Çünkü:

- Böyle bir müdahale, IMF'nin emri olmadan yapılamaz.
- Böyle bir müdahale, hükümetin bilgisi olmadan yapılamaz.
- Böylesi yüksek ve ani bir müdahalede normal olarak kurlar artar. Çünkü, hiçbir bankanın elinde bu denli yüksek tutarda atıl döviz bulunmaz.
- Büyük bir olasılıkla, bir kaynaktan bu denli yüksek tutarlı döviz gelmiş ve bir veya birkaç banka kullanılarak bu döviz Merkez Bankası'na devredilmiştir. Bu durumda da, en azından bu dövizi getirenlerin müdahaleden haberi vardır. Yani, müdahale birileri için yapılmıştır" iddiasında bulunmuştur.

Yaman Törüner'in bu iddialarının yanı sıra, tek bir günde 5 milyar dolarlık bir müdahaleyi ABD ve/veya Avrupa Merkez Bankalarının da yapmadığı bilinmektedir.

**Sorular:**

1- Merkez Bankası'nın Eski Başkanı da olan Yaman Törüner'in iddialarının gerçeklik payı var mıdır?
2- TCMB'nin mevcut rezervler yeterli mi, değil midir? Rezervlerin arttırılma kararının sebebi nedir?
3- Rezervlerin maliyeti nedir? Merkez Bankalarının elinde tuttuğu en yüksek rezerv miktarı nedir? Hiçbir Merkez Bankasının elinde bu yüksek rezerv tutmasına rağmen, Hükümetiniz döneminde bu denli yüksek rezerv tutulmasının nedeni nedir?

7/12783

4- Yılbaşından beri bekleyen Merkez Bankası alım için neden özellikle bu günü seçmiştir?
5- Azar azar alım yapılması yerine, toplam alım yapılmasının nedeni nedir?
6- Yaklaşık 5 milyar dolarlık alım yapılmasının nedeni nedir? Alım miktarı önceden belli miydi?
7- Alım hangi bankalardan veya finans kurumlardan ve hangi miktarlarda yapılmıştır?
8- Neden kur artmamıştır?
9- Alımdan IMF'nin haberi var mıdır? IMF'nin haberi olmadan bu kadar döviz alımı yapılması mümkün müdür?
10- Alımdan başka kimlerin haberi vardı?
11- Yabancıların alımı beklediği iddiaları doğru mudur?
12- Alımın yapılış nedeni nedir?
13- Alım sonrasında, hangi enstrümanların fiyatları artmıştır?
14- Yüksek riskten kurtulmanın maliyeti nedir? Risk nedir? Cari açık mı yoksa, yabancı fonlara verilen bir garanti nedeniyle oluşan bir risk midir?
15- Müdahale konusunda hükümetin bilgisi var mıdır?
16- Piyasaya verilen Türk lirası borsaya mı gitmiştir? Bu alımdan sonra borsada hangi kâğıtlar yükselmiş ve bu kâğıtlardaki alımı kim yapmıştır? Dövizi satanla, borsada alım yapan aynı kişi veya bu kişinin ortak çalışan kuruluşları olduğu iddiası doğru mudur? Alımları hangi aracı kurum gerçekleştirmiştir?
17- Merkez Bankası faiz düşürmek yerine döviz alma seçeneğini neden ve kimin isteğiyle kullanmıştır? Bu operasyondan kimler kârlı çıkmıştır?
18- Merkez Bankası, Sayın Ali Babacan'ın da açıkladığı gibi döviz fiyatının yükselmesini neden istememektedir? Bazı gruplara taahhütte bulunulduğu iddiası doğru mudur?
19- Döviz alımı gerçekten bir riske karşı ülkenin kendisini korumak için mi, yoksa, sıcak para çıkışı sırasında yabancı fonlarına kur garantisi sağlamak amacıyla mı yapılmıştır?
20- Merkez Bankası'nın yaklaşık 5 milyar dolarlık döviz alımı konusunda bir soruşturma yapılacak mıdır?